

Nr 42

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående kommunernas upphandlingsverksamhet.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 345 av herr *Stefanson m. fl.* samt II: 415 av herr *Nordgren m. fl.* hemställas, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en allsidig utredning rörande kommunernas upphandlingsverksamhet.

I motionerna framhålles, att för den statliga sektorns del genom 1952 års upphandlingskungörelse stadgats ett formbundet förfarande vid upphandling men att liknande generella regler saknas för kommunernas upphandling. Även om den ojämförligt största delen av kommunernas upphandling sker under fullt tillfredsställande former medför avsaknaden av formella regler osäkerhet. Frågan har de senare åren upprepade gånger aktualiserats genom riksdagsmotioner, men motionerna har avslagits med hänvisning till den kommunala självbestämmanderätten. Värdet av den kommunala upphandlingen torde uppgå till drygt fem miljarder kronor eller något mer än den statliga upphandlingen. Den är således en viktig faktor i landets ekonomi, och det är av väsentligt intresse för skattebetalarna, att skattemedlen kommer till den bästa användningen.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion I: 345.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionerna från Svenska kommunförbundet, Svenska stadsförbundet och Svenska landstingsförbundet.

K o m m u n f ö r b u n d e t och s t a d s f ö r b u n d e t hänvisar båda till att inom förbunden utarbetats förslag till allmänna bestämmelser om upphandling och arbeten för kommunernas behov, vilket förslag i huvudsak bygger på upphandlingskungörelsens regler, och att förslaget remissbehandlats och bearbetats. Slutgiltigt förslag torde komma att framläggas inom en nära framtid.

L a n d s t i n g s f ö r b u n d e t hänvisar likaledes till ovannämnda förslag och anser det kunna förväntas, att även landstingssektorn i stort sett anknyter formerna för upphandlingsverksamheten till de normer som kan komma att antas av primärkommunerna.

Samtliga förbund avstyrker motionerna.

Utskottet

Det i motionerna upptagna spørsmålet om kommunernas upphandlingsverksamhet har under de senaste åren vid upprepade tillfällen behandlats

av riksdagen med anledning av väckta motioner (allmänna beredningsutskottets utlåtanden nr 17/1956, 19/1960 och 12/1963 samt statsutskottets utlåtande nr 155/1961). I utlåtandena har vikten av möjligast fasta normer för den kommunala upphandlingen understrukits men samtidigt framhållits att det med hänsyn bl. a. till den kommunala självbestämmanderätten dock i första hand borde få ankomma på kommunerna själva att vidtaga för detta syfte lämpliga åtgärder. Vidare har hänvisats bl. a. till de strävanden som påginge inom kommunförbunden att lösa förevarande problem. I enlighet med utskottets förslag har motionerna icke föranlett någon riksdagens åtgärd.

Enligt vad utskottet erfarit föreligger nu ett genom en särskild utredning inom de kommunala förbunden utarbetat normalförslag till allmänna bestämmelser om upphandling och arbeten m. m. för kommunernas räkning. Förslaget, som är utarbetat i nära anslutning till reglerna för den statliga upphandlingen, kommer att behandlas av förbundens styrelser vid deras sammanträden i november 1965.

Utskottet finner med hänsyn till det ovan anförda icke skäl förorda något ändrat ställningstagande från riksdagens sida utan hemställer,

att de likalydande motionerna I: 345 och II: 415 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 27 oktober 1965

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sörlin, Eric Gustaf Peterson, Enarsson, Hellebladh, Oscar Carlsson, Svanström*, Hedlund*, Nyman*, Yngve Persson*, Axel Kristiansson, fru Hultell och herr Helge Karlsson*;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, fru Jäderberg, herrar Svensson i Kungälv, Dickson, Lundmark, Haglund, Rimås, Wikner, Börjesson i Glömminge, Nilsson i Bästekille, Larsson i Borrby och From*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.